

ALBERTINA

Program wystaw 2012

Impresjonizm

Pastele, akwarele, rysunki

10.02.2012–13.05.2012

Wystawa prezentuje ponad 200 pasteli, akwareli i rysunków impresjonistów i postimpresjonistów. Jej nadrzędnym celem jest pokazanie ich wybitnych dzieł na papierze. To pierwszy pokaz w skali całego świata poświęcony wyłącznie tej tematyce. Właśnie wśród artystów impresjonizmu i postimpresjonizmu rysunek stał się równorzędny malarstwu, co następnie wytyczyło nowe ścieżki ku modernizmowi.

Podczas gdy płótna mistrzów, takich jak Monet, Degas, Renoir, Pissarro, Manet, Seurat, Signac, Cézanne i Gauguin cieszą się niezwykłą popularnością, ich przynajmniej tak samo imponujące prace na papierze są o wiele mniej znane. Przyznanie rysunkowi zasadniczej funkcji obok jego głównie wtórnego zastosowania jako materiał do przygotowań i zdefiniowanie rysunku na nowo jako zamknięte, samodzielne dzieło sztuki jest przede wszystkim zasługą właśnie tych artystów.

Edgar Degas, *Woman in a Tub*,
ok. 1883
pastel na papierze
© Tate, Londyn 2011

Edouard Manet, *Kompozycja kwiatowa z irysem, złotokapem i bodziszkiem*, 1880, akwarela,
Albertina, Wiedeń

Paul Gauguin, *Négreries Martinique*,
1890, gwasz, akwarela, czarny tusz,
kolaż
Kolekcja Jan Krugier, zbiór Jan Krugier

Gustav Klimt. Rysunki.

14.03.2012–10.06.2012

Wielkie powodzenie rysunków Gustava Klimta bazuje przede wszystkim na oszałamiającej zmysłowości jego kobiecych aktów. Wystawa *Gustav Klimt – rysunki* obrazowo uzmysławia, jak rzeczywiście wielowarstwowa jest jego twórczość rysunkowa. Galeria Albertina przedstawia większość słynnych zbiorów Klimta, składających się z 170 dzieł. Wystawę uzupełniają wspaniałe egzemplarze wypożyczone z austriackich i światowych kolekcji. Wszystkie prezentują bogate spektrum studiów postaci, monumentalne rysunki i obrazowe alegorie. Za pomocą skromnych środków technicznych – kredą, ołówkiem lub kolorowymi kredkami, czasem także piórem lub farbami akwarelowymi i złoceńiami – Klimt osiągnął fascynujące efekty. W galerii Albertina dostępnych jest kilka serii studiów postaci, które Klimt stworzył przy pracy nad swoimi wybitnymi alegorycznymi malowidłami i portretami. Na tych kartkach krok po kroku zgłębiał istotę określonej pozycji, ruchu lub nastroju. Każdy egzemplarz posiada autonomiczną wartość.

Właśnie te rzadko pokazywane serie dają głęboki wgląd w metody pracy i duchowy świat artysty, który praktycznie nigdy nie wypowiadał się na temat swojej sztuki.

Gustav Klimt
Rysunek damy w pelerynie i kapeluszu en trois quarts, 1897–1898
czarna i czerwona kreda
Albertina, Wiedeń

Gustav Klimt
Portret popiersie damy w czerni w kapeluszu z piórami, 1907–08
pędzel, pióro, tusz, ołówek, czerwona kredka
Albertina, Wiedeń

Gustav Klimt
Studium głowy kobiety en trois quarts do „Nieczystości” we „Fryzje Beethovena”,
1901–1902
Albertina, Wiedeń

Zbiór Werner

Kirchner-Heckel-Nolde

01.06.2012–26.08.2012

Ta wystawa prezentuje niezwykłą kolekcję kobiety, która po drugiej wojnie światowej ze zwykłej sekretarki stała się prawą ręką znanego handlarza sztuką Wilhelma Grosshenniga z Düsseldorfu, a od około 1960 roku zagorzała kolekcjonerką sztuki. Wybrane dzieła to około 90 prac, których tematem przewodnim jest niemiecki ekspresjonizm. Oprócz wspaniałych grup dzieł artystów, takich jak Erich Heckel, Ernst Ludwig Kirchner i Emil Nolde pokazane będą też prace z wybitnego zbioru niemieckiej sztuki XIX wieku i zachodnioeuropejskich mistrzów, takich jak Picasso, Matisse i Modigliani.

Erich Heckel
Śpiąca dziewczynka, 1912
ołówek i akwarela na kartonie
Albertina, Wiedeń – dzieło użyzione na czas
nieokreślony ze zbioru Werner

Franz Marc
Siedzący tygrys, 1913
akwarela (na pocztówce do Dr. Hanny Wolfskehl,
Monachium)
Albertina, Wiedeń – dzieło użyzione na czas
nieokreślony ze zbioru Werner

Emil Nolde
Dwa parowce, około 1915
akwarela na papierze japońskim
Albertina, Wiedeń – dzieło użyzione na czas
nieokreślony ze zbioru Werner

Joel Sternfeld

Kolorowa fotografia od 1970

27.06.2012–30.09.2012

We współpracy z Museum Folkwang w Essen galeria Albertina poświęca wystawę retrospektywną amerykańskiemu fotografowi Joelowi Sternfeldowi (*1944, Nowy Jork), obejmującą około 130 prac z ponad trzech dziesięcioleci jego twórczości. Joel Sternfeld zaliczany jest do najważniejszych przedstawicieli *New Color Photography*, kierunku, który w latach 70. odkrył kolor w fotografii artystycznej. Pod nazwą *Joel Sternfeld – kolorowa fotografia od 1970* zaprezentowanych zostanie łącznie 11 projektów. Prezentacje skupiać się będą przy tym na 50 fotografiach z jego jeszcze nigdy niepublikowanego zbioru wczesnej twórczości, sięgającej od 1969 do późnych lat 70. Spojrzenie Sternfelda zawsze skierowane jest na jego ojczyznę, Amerykę, jej osobliwości, ludzi i specyficzne krajobrazy. Dystans artysty do kraju i jego mieszkańców pozwolił na powstanie przekonujących obrazów, które pokazują Amerykę jako sprzeczność pomiędzy utopią i antyutopią.

Joel Sternfeld
*The Space Shuttle Columbia Lands at Kelly
Lackland Air Force Base, San Antonio, Teksas,
March 1979*
z serii: *American Prospects*
Digital C-print
© Courtesy of the artist and Luhring Augustine,
Nowy Jork, 2011

Joel Sternfeld
McLean, Virginia, December 1978
z serii: *American Prospects*
Digital C-print
© Courtesy of the artist and Luhring Augustine,
Nowy Jork, 2011

Joel Sternfeld
*Young Man Gathering Shopping Carts,
Huntington, New York, July 1993*
z serii: *Stranger Passing*
C-print
© Courtesy of the artist and Luhring Augustine,
Nowy Jork, 2011

Ciało jako protest

05.09.2012–02.12.2012

Wystawa *Ciało jako protest* poświęcona jest fotografiom ludzkiego ciała – motywowi, który posłużył wielu artystom jako, niejednokrotnie radykalna, forma wizualnego sprzeciwu wobec norm społecznych, politycznych i estetycznych.

Sercem prezentacji jest wspaniała grupa dzieł Johna Coplansa z zasobów galerii Albertina. W swoich wielkogabarytowych seriach zdjęć fotograf koncentruje się na przedstawieniu własnego nagiego ciała, przerysowanego wbrew powszechnemu idealizmowi poprzez fragmentaryzację. Za pomocą niezwykle zróżnicowanego oświetlenia jego monumentalny i rzeźbiarski styl latami zwracał na siebie uwagę.

Inni artyści, np. Hannah Wilke, Ketty La Rocca, Hannah Villiger, Bruce Nauman, Robert Mapplethorpe i Tatiana Lecomte, również postawili ciało w centrum artystycznego dyskursu. Te pozycje podkreślają nie tylko esencjonalne aspekty w twórczości Coplansa, lecz dają także zróżnicowany obraz krytycznej prezentacji ludzkiego ciała w czasach od 1970 roku.

John Coplans
Self Portrait Interlocking Fingers
No 6, 1999
odbitka srebrkowa na podłożu papierowym
Albertina, Wiedeń

John Coplans
Interlocking Fingers No. 17, 2000
odbitka srebrkowa na podłożu
papierowym
Albertina, Wiedeń

John Coplans
Frieze No. 6, 1994
odbitka srebrkowa na podłożu
papierowym
Albertina, Wiedeń

Maksymilian I Habsburg (1459–1519) i sztuka czasów Dürera

14.09.2012–13.01.2013

W galerii Albertina znajduje się wiele znaczących dzieł, które powstały w ramach propagandy za czasów Maksymiliana I i jako jego memoriał. Należą do nich prace Albrechta Dürera, ale także niezwykle *Tryumfalny pochód cesarza Maksymiliana I* autorstwa Albrechta Altdorfera i jego towarzyszy, znajdujący się w centrum uwagi tej wystawy. Z pierwotnie 109 wielkogabarytowych arkuszy pergaminowych z kolorowymi obrazami rycerzy, wspaniałymi wozami i landesknechtami zachowały się numery od 49 do 109, które połączone w formie fryzu tworzą dzieło o długości ponad 54 metrów.

Oprócz tego znanego na całym świecie, wyjątkowego dzieła zaprezentowane zostaną także inne, wykonane na zlecenie cesarza, takie jak monumentalny drzeworyt *Luk triumfalny Maksymiliana I* oraz publikacje *Theuerdank*, *Weißkunig* i *Freydal*, które pod względem formalnym i ideowym ściśle wiążą się ze sobą. Maksymilian I Habsburg określany jest od XIX wieku jako „ostatni rycerz”, mimo że żył na początku europejskiego odrodzenia kultury rycerskiej, która odzwierciedlała się we wspaniałych turniejach i zbrojach. Wystawa prezentuje oprócz wielu innych zagadnień także ten wspaniały aspekt sztuki czasów Maksymiliana z licznymi przykładami z własnej kolekcji, wzbogaconymi znamienitymi wypożyczonymi dziełami ze światowych muzeów, takich jak Metropolitan Museum of Art New York, Berliner Kupferstichkabinett i Kunsthistorisches Museum Wien.

Albrecht Dürer
Innsbruck widziany z północy, około 1496
akwarela, ślady kryjących farb, rozświetlenia za
pomocą kryjącej bieli
Albertina, Wiedeń

Albrecht Dürer
Maksymilian I Habsburg,
1518
czarna kreda, kolorowa
kreda, rozświetlany białą
kredą
Albertina, Wiedeń

Albrecht Altdorfer
Książęta niemieccy, około 1513–16
pióro w brązie, akwarela i kryjące farby, rozświetlenie złotem, na
pergaminie
Albertina, Wiedeń

Od Moneta po Picassa Kolekcja Batliner

Wystawa stała – ponowne otwarcie po dwutygodniowej przerwie w dniu 13.03.2012

Pod tytułem „Od Moneta po Picassa” galeria Albertina prezentuje swoje obszerne zbiory malarstwa klasycznego modernizmu, zasilonego zwłaszcza dziełami z kolekcji Batliner. Przedział czasowy objęty tą nową prezentacją wystawy sięga od impresjonizmu i fowizmu poprzez niemiecki ekspresjonizm i Bauhaus po awangardę rosyjską. Zakończeniem wystawy jest twórczość Picassa, która towarzyszyła epoce wojen, rewolucji i przełomów od początku XX wieku po okres powojenny.

Henri de Toulouse-Lautrec
Siwek „Gazela”, 1881
Albertina, Wiedeń – kolekcja Batliner, zdjęcie: ©
Fotostudio Heinz Preute, Vaduz

Amedeo Modigliani
Młoda kobieta w koszuli, 1918
Albertina, Wiedeń – kolekcja Batliner

Pablo Picasso
Kobieta w zielonym kapeluszu, 1947
Albertina, Wiedeń – kolekcja Batliner